

DOI: 10.32347/2076-815X.2023.83.396-408

УДК 721.01

д.арх., професор Шулик В.В.,
v-shulik@ukr.net, vshulik1965@gmail.com, ORCID: 0000-0002-2587-1617,
Харківський національний університет
міського господарства імені О.М. Бекетова

ПРО ПЕРЕДУМОВИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ АРХІТЕКТУРИ.

Наводиться короткий аналіз передумов та окремі рекомендації щодо перспективних напрямків розвитку Української академії архітектури як творчої спільноти в сучасних соціально-економічних умовах.

Ключові слова: академія архітектури; етапи розвитку; творчі спілки; напрямки розвитку академічної спільноти.

Постановка проблеми. Починаючи з давніх часів термін «Академія» або *academia* (академічний світ, академічне середовище; лат. та англ. *Academia*) – означає процес здобуття, збереження і передачі важливих знань від покоління до покоління, а також сукупність персоналій, установ та організацій, які займаються цим. Назва походить від місцевості Академія у стародавній Греції, яка, у свою чергу, була названа на честь афінського героя Академа. Свого часу давньогрецький мислитель Платон створив там гімнасій, який став визначним навчальним центром. У тому місці було святилище богині мудрості та майстерності Афіні, створене на місці колишнього оливкового саду, звідки походить вираз «сади академії». Поступово термін *academia* з доби Відродження став означати культурне накопичення знань, їхній розвиток, впорядкування та передачу від покоління до покоління через практиків та зберігачів, також спільноти та організації, які цим займаються. У 17 столітті британські, італійські і французькі вчені почали використовувати термін на позначення типу закладу освіти, а також на позначення дослідницьких чи почесних інституцій, що згодом перетворилося на традицію національних академій наук [1].

В українській мові, на наш погляд, існує проблема з терміном *academia*, бо немає єдиного відповідника для всієї сукупності його значень, адже слово «академія» вживається переважно для позначення одного із типів навчальних, дослідних або почесних закладів, а термін «академічна спільнота» зазвичай позначає лише сукупність тих, хто займається отриманням, розвитком, збереженням та передачею знань, а не сам цей процес і його культурну традицію.

На сьогодні Академія Архітектури України, як громадська науково-творча організація, що об'єднує архітекторів-практиків, теоретиків архітектури й істориків [2,3], мала стати одним з головних наукових, методичних і координаційних центрів України з архітектури та містобудування, науково обґрунтовувати шляхи розвитку архітектури як мистецтва формування середовища, яке могло б задовольнити матеріальні і духовні потреби сучасної людини. Хоча останніми роками такий академічний вплив на розвиток архітектури та містобудування в нашій країні був ослабленим. Вплив військових дій, спричинених збройною агресією Росії, та їх наслідки тут не досліджуються та потребують окремого аналізу та узагальнень.

Мета публікації. Аналіз процесу формування явища «академія» загалом, та «українська академія архітектури» зокрема, задля ретельного відновлення у широкому вжитку всіх, пов'язаних із цим, накопичених знань.

Основний матеріал. Серед чинників, які можуть впливати на процес функціонування та розвитку української академії архітектури, слід виділити історичні передумови, існуючий стан, закордонний досвід, існуючі інструменти менеджменту та положення стратегії розвитку країни загалом.

Історичні передумови формування та розвитку української академії архітектури. У стародавньому світі існували центри для поглибленого навчання ще з 2 тисячоліття до н.е. (Вавилон, Китай), але вони не включали дослідницьку діяльність, тож їх зазвичай не розглядають в історії розвитку вищої освіти та дослідницьких центрів. У 258 році була заснована Центральна імперська академія в Нанкіні у Китаї – перший освітній заклад сходу, який поєднував навчання з дослідницькою діяльністю, яку у 470 році було розділено на 5 факультетів, що згодом сформували Нанкінський університет. Великий центр вищої освіти в Індії – Наланда – виник у Біхарі в 427 році і проіснував до 1197 року. Це був буддійський університет-монастир, де зосереджувалися буддійські студії, але там також навчали мистецтв, медицини, математики, астрономії, політики та мистецтва війни.

У пізньому середньовіччі у Європі остаточно сформувалися регіональні академічні традиції та академічна культура, які поєднували античні та християнські витоки і склали поняття «*academia*». У цей час постали класичні європейські університети, коли ченці та священники почали переїжджати із монастирів у кафедральні міста, де вони відкрили перші школи для поглибленого навчання і досліджень: Болонський, Саламанкський, Паризький, Оксфордський, Кембриджський університети.

У добу Відродження «академія» набула нових значень. Під час Флорентійського відродження, завдяки Козімо Медічі у 1439 році, виникла Флорентійська академія. Академічний рух виник також у Римі, який очолив

кардинал грецького походження Віссаріон. У 1583 році у Флоренції Медічі заснував ще одну академію – Флорентійську академію мистецтв і дизайну. Метою таких академій було навчання професійних художників, що суттєво вплинуло на розвиток мистецтва і, зрештою, призвело до формування академічного стилю, який існує донині. Дуже впливовою була також Болонська академія, заснована братами Караччі, а також Академія святого Луки в Римі (заснована 1593), які закріпили термін «академія» за художніми навчальними закладами. Поступово академії почали спеціалізуватися на окремих темах (мистецтво, мова, науки) і їх стали засновувати та фінансувати царі та інші суверени (у республіках академії були рідкістю). Від 17 століття академії поширилися по всій Європі. В Україні у 1632 році виникла православна Києво-Могилянська академія, заснована митрополитом Київським Петром (Могилою).

Академія живопису і скульптури в Парижі, заснована у 1648 році, була однією із найзначніших художніх академій, яка проводила найвідоміші салонні виставки з 1725 р. Художні академії засновувалися по всій Європі до кінця 18 сторіччя і деякі з них – Берлінська (1696), Мадридська (1744), Санкт-Петербурзька (1757), Лондонська (1768), Міланська (1776) – досі мають вищі художні навчальні заклади, особливістю академічних дисциплін там була регулярна практика рисунків античних скульптур чи стилізацій під античність з одного боку, і пошуку натхнення з іншого боку – малюючи живих людей. Схожі інституції були створені і для інших видів мистецтва – Римська музична академія (1585), Паризька королівська музична академія (1669) та Королівська академія архітектури (1671). Також упродовж 18 століття багато європейських правителів засновували свої власні академії наук [1].

Вчені спільноти, академічні або наукові товариства постали як групи академіків, які працювали разом або представляли один одному результати своєї роботи. Членство тут було обмеженим і зазвичай вимагало підтримки вже наявних членів, а також було обмеженим до певної максимальної кількості учасників. Лондонське королівське товариство, засноване 1660 року, було першою організацією такого типу, такою ж була Американська академія мистецтв і наук, заснована 1780 року. Академічні спільноти існували, поперше, з метою представлення на публікації академічних досліджень, і по-друге, з метою пошуку спонсорської підтримки досліджень та академіків. В Україні найвідомішою організацією такого типу є Наукове товариство імені Шевченка, засноване 1873 року. Прикладом академічного товариства є Національна академія мистецтв України, також до такого типу спільнот можна віднести Українську Академію Архітектури.

Академічна культура (*англ.* academic culture) – це культура накопичення знань, їхнього розвитку, впорядкування та передачі від покоління до покоління через практиків та передавачів, тобто дослідників і викладачів дослідницьких інституцій та вищих навчальних закладів. Академічна культура є ширшим поняттям за «наукова культура» (як і академічна спільнота є ширшим поняттям за «наукова спільнота»), оскільки вищі навчальні заклади та дослідницькі інституції можуть займатися знаннями, які не є строго науковими (наприклад, філософією, мистецтвом, теологією тощо). Серед перших дослідницьких академічних журналів був британський «Proceedings of Meetings of the Royal Society», що публікувався ще у 17 столітті. Часто публікації анонсували відкриття і заявляли про першість автора, але не розкривали деталей, тож мало хто міг довідатися про наукові досягнення. Це існувало, допоки не сформувалася сучасна система академічних журналів [1].

Існуючий стан розвитку Української академії архітектури. Як вказувалося вище, Академія Архітектури України (Українська академія архітектури; ААУ) – громадська науково-творча організація, що об'єднує архітекторів-практиків, теоретиків архітектури й істориків. Була заснована 14 лютого 1992 р. в Києві, має філії в Одесі, Львові та Харкові. До складу УАА входять як окремі особи, так і установи, зокрема ряд інститутів, управління архітектури та містобудування Києва, Одеси, Миколаєва, архітектурні факультети вишів [2,3]. Серед інших можна також навести інші визначення Української Академії Архітектури так і Академії Архітектури і Будівництва [4,5], що принципово не змінюють сутність даного поняття.

Оглядаючи шлях, який здолала Академія впродовж п'ятнадцяти років після відновлення діяльності, тодішній президент В. Штолько писав 2007 року, що основною метою УАА є добровільне об'єднання на громадських засадах «фахівців найвищого гатунку» з метою вирішення проблем розвитку архітектури за нових умов, відродження престижу професії і спрямування зусиль на створення гармонійного життєвого середовища, гідного людей незалежної держави. «УАА консолідувала науково-творчий потенціал і за 15 років пройшла декілька етапів злетів і спадів, виконала важливі роботи зі створення законодавчо-правової та нормативно-методичної бази з метою подальшого розвитку архітектури». Він (Штолько) виділяв такі періоди становлення оновленої Академії: 1992–1995 роки – активний початок діяльності, проведення незалежних конкурсів; 1995–2000 роки – здійснення багатьох науково-дослідних і проєктних робіт; 2001–2006 роки – розроблення проєктів інвестиційно привабливих об'єктів. Четвертий етап розпочався 2007 року, збігаючись із політичною кризою, що спричинила законодавчо невизначені проблеми, які призвели до неврегульованої забудови, низки

помилки, котрі неможливо або дуже важко виправити. «До цього часу не розроблено і не розробляється стратегія формування життєвого середовища в Україні до 2050 р., яку УАА запропонувала декілька років тому». Попри все, «у свій п'ятнадцятирічний ювілей Українська академія архітектури сповнена сил, творчого натхнення і готова до подальшої праці на благо розвитку національної архітектури» [6].

Серед пропозицій, які не втратили актуальності на сьогодні – це створення державної Академії Архітектури і Будівельних наук. До вказаного звернення було долучено випущені окремою брошурою «Пропозиції щодо шляхів подолання кризи і забезпечення інноваційного розвитку архітектурно-будівельної діяльності в Україні» [7,8], в підготовці яких взяли участь 36 академіків і членів-кореспондентів УАА. Але і ця ініціатива Академії лишилася поза увагою урядовців. Від того часу діяльність Академії поступово згорталася з причин суспільно-політичної апатії, неможливості здійснювати наукові дослідження за державної фінансової підтримки, займатися видавничою діяльністю. Природні кадрові втрати серед академіків і членів-кореспондентів, особливо почесних членів УАА, що були носіями фахових традицій, аж ніяк не сприяли активній роботі Академії.

Вищим органом Академії є Загальні збори. Керівними органами, які діють в проміжках між загальними зборами, є Президія і бюро. Президентом Української Академії Архітектури 14.09.2021 обраний Олег Семенович Слепцов, перед яким нині постають виклики і проблеми, накопичені останніми роками існування Української Академії Архітектури. Наразі перед Академією актуальними є питання, пов'язані насамперед із інкорпорацією діяльності в світовий інформаційний простір, відновлення випуску «Вісника Української академії архітектури», налагодження нових зв'язків із владними структурами, залучення до співпраці провідних майстрів архітектурного цеху, втручання в повсякденну діяльність архітекторів у вигляді допомоги й захисту їхніх фахових інтересів, прав і свобод, задоволення законних соціальних, економічних, творчих, національно-культурних та інших спільних інтересів, сприяння підтримці належного рівня архітектурного життя в країні, участь у міжнародному спілкуванні й турбота про репрезентацію української архітектури в світі тощо [8,9].

Закордонний досвід організації академічних спільнот. На протязі 19 – 20 століть термін «академія» став вживатися досить широко – від наукових товариств до інвесторських організацій та приватних асоціацій у тій чи іншій сфері. Слово «академія» у назвах різноманітних інституцій, особливо освітніх, стало дуже популярним. Поширення ринкових відносин на всі сфери життя призвело до вживання «престижного» терміну всюди, де тільки можна [1].

Серед існуючих академій архітектури, які діють за кордоном, є ті, що є державними та фінансуються безпосередньо з державного бюджету, також є громадські утворення, які мають різні шляхи фінансового забезпечення. Також можна виділити академії, що забезпечують проведення наукових досліджень та їх пропагування, також є академії – за своєю суттю – навчальні заклади. Тут можна зупинитися на окремих із них. Російська академія архітектури та будівельних наук (РААБН) - державна галузева академія наук Російської Федерації, вища наукова організація у сфері архітектури, містобудування та будівельних наук. РААБН виконує роль федерального наукового центру, здійснює координацію фундаментальних досліджень у вказаних галузях [10].

Берлінська академія архітектури, правильно: Берлінська будівельна академія, або «Будівельна академія Шинкеля» – вищий навчальний заклад для підготовки будівельників-проектувальників, геодезистів та фахівців інших будівельних дисциплін. Заснована 18 березня 1799 року і спочатку мала назву «Вища школа підготовки будівельників». Школа була попередником Берлінського технічного університету [11]. Академія архітектури Франції – товариство, засноване 1671 року, відіграло провідну роль у наданні впливу на архітектурну теорію та освіту не тільки у Франції, а й у всій Європі та Америці з кінця 17 століття – до середини 20 століття. У 1816 була об'єднана в Академію вишуканих (образотворчих) мистецтв разом з Академією живопису та скульптури (заснована в 1648) і Музичною академією, 1669 р. Традиції Академії архітектури зберігалися та поширювалися архітектурним відділом Школи вишуканих мистецтв до 1968 року, коли французький уряд повністю реорганізував архітектурну освіту. Академія образотворчих мистецтв в даний час є однією з п'яти академій Institut de France, в т.ч. Академія архітектури (початок 1671 р.) [12]. Королівська академія вишуканих (образотворчих) мистецтв Сан-Фернандо – державна академія мистецтв Іспанії, розташована в Мадриді. Академія була заснована 12 квітня 1752 і спочатку називалася «Королівська академія трьох благородних мистецтв імені святого Фердинанда». До цих трьох «шляхетних мистецтв», яким навчали в академії, тоді входили живопис, скульптура та архітектура. Нинішню назву академія має з 1873 року, після того, як у ній окремим факультетом стала викладатися музика. У 1987 році додалися такі відділення, як фотографія, відеомистецтво, кінематографія та телебачення [13].

Міжнародна академія архітектури заснована ЮНЕСКО в 1987 році. В 1988 году отримала акредитацію при ООН. Деяльність академії націлена на стимулювання розвитку архітектури та архітектурної освіти. Раз на три роки відбуваються Засідання Генеральної Асамблеї Міжнародної Академії Архітектури (ІАА), де члени Академії доповнюють устав та вибирають нових

академіків. Академія також проводить Всесвітню трієнале по архітектурі. Існує також відділення у Москві (ІААМ-МААМ), що є структурним підрозділом ІАА, представляє цю організацію і забезпечує діяльність у відповідності з її Уставом в країнах СНД, Регіону Євразії і взаємодіє з відділеннями ІАА в інших країнах і Регіонах світу [14]. Білоруська академія архітектури була створена 1996 р., а з травня 2000 року була прийнята під егіду Міжнародної академії архітектури [15]. Крім цього можна зустріти посилання на існування Міжнародної Академії Архітектури країн Сходу (МААКС) [16].

На відміну від Академії архітектури, яка має займатися більше питаннями теорії архітектури, відпрацюванням стратегії і зв'язком архітектури з будівельною наукою і дизайном, спілка архітекторів, як масова творча організація вирішує зазвичай поточні питання практичної сторони архітектури. Тут очевидним є те, що лише співпраця цих організацій може принести відчутні результати. Закордонний досвід організації спілок архітектури (асоціацій) можна розглянути на прикладі низки європейських країн: Польща, Чехія, Естонія, Литва, Грузія, Молдова [17].

У вказаних країнах відпрацьованим є законодавство, що регламентує діяльність творчих спілок (Закони «Про асоціації», Цивільний кодекс, «Про творчих осіб та творчі спілки», «Про творчих працівників та творчі спілки», «Про статус творчих осіб та творчих спілок», «Про громадські організації» і т.п.). В різних країнах існують спілки архітекторів: Асоціація польських архітекторів, Спілка чеських архітекторів, творча спілка архітекторів Естонії, загальнонаціональна творча добровільна спілка Грузії тощо). Фінансування діяльності творчих спілок формується загалом із: коштів державного бюджету; членських внесків; благодійних внесків, отриманих від фізичних та юридичних осіб; коштів, отриманих від підприємницької діяльності; доходів від культурних шоу та розваг, інших платних заходів; інших доходів, дозволених Законом. Фінансувати окремі програми творчих спілок також можуть державні органи та органи місцевого самоврядування. Джерела формування майна та коштів спілки різняться у вказаних країнах. Творча спілка може володіти майном відповідно до законодавства (наприклад у Грузії), включаючи земельні ділянки, будівлі та споруди, санаторії та будинки відпочинку, медичні заклади, видавництва та інше майно, необхідне для здійснення діяльності, передбаченої статутом спілки. Також творчі спілки, їх структурні підрозділи, асоціації творчих спілок (як у Молдові) сплачують за оренду приміщень плату в розмірі, встановленому для публічних установ, що фінансуються з державного бюджету

Положення креативного та стратегічного менеджменту як підоснова розвитку УАА. Загалом поняття "стратегія" можна визначити як довгостроковий план, що містить управлінські рішення щодо вибору цілей та

напрямків діяльності і моделі дій стосовно розміщення, розподілу та координації ресурсів підприємства для забезпечення його розвитку. Поняття «розвиток» визначається як незворотна, спрямована, закономірна зміна системи на основі реалізації внутрішньо притаманних їй механізмів самоорганізації. Таким чином, основними властивостями розвитку є незворотність, спрямованість, закономірність, а також впорядкованість та активна роль внутрішніх механізмів самоорганізації [18].

Свого часу Л. Грейнер сформував модель розвитку організації через послідовність кризових точок, основними стадіями якої є: 1) розвиток, що базується на творчості; 2) розвиток, що базується на керівництві; 3) розвиток, що базується на делегуванні; 4) розвиток, що базується на координації; 5) розвиток, що базується на співпраці. У процесі переходу між зазначеними стадіями розвитку будь-яка організація повинна подолати кризу лідерства, кризу автономії, кризу контролю, кризу кордонів, кризу довіри. Зазначені стадії розвитку організації формують логічно завершений цикл розвитку, який повторюється [19].

Розглянувши зміст понять «стратегія» та «розвиток», можна зробити висновок, що вони тісно пов'язані між собою. На нашу думку, стратегія розвитку Академії архітектури може бути визначена як довгостроковий план, який містить комплекс рішень щодо: 1) вибору напрямку розвитку; 2) визначення її основних цілей; 3) моделі дій щодо формування та ефективного використання її потенціалу і можливості створення сприятливих внутрішніх та зовнішніх умов для успішного подолання основних стадій розвитку. Вибір визначальної стратегічної моделі розвитку Української Академії Архітектури має відбуватися з врахуванням стадії її життєвого циклу.

Одним із можливих варіантів успішного вирішення проблем є застосування інструментів креативного менеджменту, який сприяє особистому та професійному саморозвитку та самовдосконаленню, розвитку ініціативності персоналу. Крім того, успішний креативний менеджмент дає можливість підприємству сформувати позитивний імідж, підвищити конкурентну спроможність, ефективніше використовувати обмежені ресурси, збільшити прибуток [20]. Креативність – це здатність знайти та визначити проблему; генерувати значну кількість ідей; продукувати не схожі між собою проблеми; знаходити оригінальні відповіді, нестандартні рішення; удосконалювати об'єкт, додаючи окремі деталі; бачити в об'єкті нові ознаки, можливості для його нового використання.

Досить корисними для подальшого розвитку Академії архітектури можуть бути напрямки стратегічного розвитку України загалом, де серед інших є інноваційне спрямування розвитку, яке ґрунтується на активному

використанні знань і наукових досягнень [21]. Там, серед завдань, є таке – зробити міста та населені пункти інклюзивними, безпечними, життєстійкими та збалансованими. Дана стратегія можливо не стала законодавчо закріпленою, однак навіть у такому вигляді вказує на можливості її використання для моделювання напрямків розвитку УАА.

Висновки. Загалом таке явище, як «академія», зародившись у Стародавній Греції, зберегло на сьогодні основні риси, набуті в ході історичного розвитку, та уособлює в собі процес здобуття (дослідження), збереження і передачі знань, а також має включати в себе персоналії та установи, які цим займаються.

Академічна культура є ширшим поняттям за наукову культуру (як і академічна спільнота є ширшим поняттям за наукову спільноту), оскільки вищі навчальні заклади та дослідницькі інституції можуть займатися накопиченням та передачею знань, які не є чітко науковими. Відповідно, Українська Академія Архітектури – це академічне товариство, яке не є суто науковим, адже включає в себе архітектуру, як синтезуючу чи об'єднуючу форму мистецтва формування середовища життєдіяльності населення.

Спільна діяльність Української Академії Архітектури, Національної Спілки Архітекторів України, Академії будівництва України [22], їх тісна співпраця може принести відчутні результати, сприяти налагодженню контактів із державними органами, відповідальними за розвиток архітектури.

Розвиток творчої спільноти у сучасних умовах зумовлює необхідність використання основних положень стратегічного і креативного менеджменту, який дає можливість сформувати позитивний імідж творчій організації, підвищити конкурентоспроможність, ефективніше використовувати обмежені ресурси, збільшити прибуток і формулювання чіткої стратегії розвитку.

В цілому, виходячи із вище вказаного, основними напрямками діяльності Української Академії Архітектури на протязі найближчого періоду мають бути ті, що об'єднуються у наступні блоки: 1) здобуття (наукові дослідження) знань; 2) збереження і передача знань; 3) практичні розробки в галузі архітектури та містобудування; 4) пропагування та видавнича діяльність 5) підтримання тісної взаємодії зі спілкою архітекторів України, Академією будівництва України та налагодження взаємовигідної співпраці із державними органами, відповідальними за розвиток архітектури та містобудування в Україні; 6) підтримання чи налагодження тісної співпраці із Міжнародними творчими організаціями в галузі архітектури та містобудування.

Список бібліографічних посилань:

1. Академія // URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Академія> (дата звернення: 04.04.23).

2. Українська академія архітектури // URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Українська_академія_архітектури (дата звернення: 04.04.23).
3. Вечерський В.В. АКАДЕМІЯ АРХІТЕКТУРИ УКРАЇНИ (ААУ) [Електронний ресурс] // Енциклопедія історії України: Т. 1: А-В / Редкол.: В.А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. - К.: В-во "Наукова думка", 2003. - 688 с.: іл. – URL: http://www.history.org.ua/?termin=Akademiia_arkhitektury (дата звернення: 04.04.23).
4. Академія архітектури Українська / В.В. Вечерський // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І.М. Дзюба, А.І. Жуковський, М.Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. – URL: <https://esu.com.ua/article-42850> (дата звернення: 21.04.23).
5. Бондаренко Р.І. АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ УРСР [Електронний ресурс] // Енциклопедія історії України: Т. 1: А-В / Редкол.: В.А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. - К.: В-во "Наук. думка", 2003. - 688 с. – URL: http://www.history.org.ua/?termin=Akademiia_budivnytstva_t (дата звернення: 04.04.23).
6. Українська академія архітектури: Персональний склад / Упоряд.: В.Г. Штолька, М.С. Авдєєва, Б.Л. Єрофалов, Н.М. Кондель-Пермінова; За заг. ред. В.Г. Штолька. Київ: Вид. дім А+С, 2007. 152 с.
7. Пропозиції щодо шляхів подолання кризи і забезпечення інноваційного розвитку архітектурно-будівельної діяльності в Україні / УАА; В.А. Абизов, Є.В. Бондаренко, Л.Г. Бачинська та ін.; За ред. В.Г. Штолька. Київ: Вид. дім А+С, 2010. 24 с.
8. Пучков А.О. Українська академія архітектури: історія, набутки і втрати, сподівання й перспективи. До історії функціонування академії у 1945–2021 роках. / Містобудування та територіальне планування, вип. 78. – К.: КНУБА, 2021. - С. 7-30.
9. Пучков А.О. Українська академія архітектури: історія, набутки і втрати, сподівання й перспективи. / Архітектурний вісник КНУБА, вип. 22-23. – К.: КНУБА, 2021. - С. 4-20.
10. Российская академия архитектуры и строительных наук. URL: https://ru.wikipedia.org/wiki/Российская_академия_архитектуры_и_строительных_наук (дата звернення: 20.04.23).
11. Берлинская строительная академия. URL: https://ru.wikipedia.org/wiki/Берлинская_академия_архитектуры (дата звернення: 20.04.23).
12. Академія архітектури Франції. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Академія_архітектури_Франції (дата звернення: 20.04.23).
13. Королевская академия изящных искусств Сан-Фернандо. URL: https://ru.wikipedia.org/wiki/Королевская_академия_изящных_искусств_Сан-Фернандо (дата звернення: 20.04.23).
14. Международная академия архитектуры URL: https://ru.wikipedia.org/wiki/Международная_академия_архитектуры (дата звернення: 20.04.23).
15. В единении – сила. URL: <http://www.ais.by/story/52> (дата звернення: 21.04.23).
16. Международная Академия Архитектуры Стран Востока. URL: <http://esia-academy.org/ru.html?go=tnq> (дата звернення: 21.04.23).
17. Інформаційна довідка «Іноземний досвід функціонування творчих спілок» / Інформаційно-дослідницький центр Верховної Ради України. URL: <http://kompkd.rada.gov.ua/uploads/documents/33693.pdf> (дата звернення: 20.04.23).
18. Мельник Л.Г. Фундаментальные основы развития – Сумы.: ИТД "Университетская книга", 2003. – 288 с., с. 19-23.
19. Ефремов В.С. Стратегическое управление в контексте организационного развития // Менеджмент в России и за рубежом. – 1999, № 1. – С. 3-13., с. 8-11.
20. Пащенко О.П. Креативний менеджмент як фактор успішності сучасного бізнесу / О.П. Пащенко // Електр. наук. вид. «Глобальні та національні проблеми економіки». Миколаївський нац. університет імені В.О. Сухомлинського. – 2017. – Вип. 17. – С. 406-410.

21. Про Стратегію сталого розвитку України до 2030 року (Проект) / URL: <https://ips.ligazakon.net/document/JH6YF00A?an=335> (дата звернення: 20.04.23).

22. Назаренко І.І. Академія будівництва України (створення, діяльність та стратегія розвитку)/І.І.Назаренко/ Містобудування та територіальне планування, вип. 80. – К.: КНУБА, 2022. - С. 4-24.

Doctor of Architecture, Professor **Shulyk Vasyl**,
Urbanism and Urban Planning Department,
O.M.Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

ON THE PROSPECTS OF DEVELOPMENT OF THE UKRAINIAN ACADEMY OF ARCHITECTURE.

The term "academy" originated in Ancient Greece, nowadays, it has preserved its main features acquired in the course of historical development. The phenomenon embodies the process of acquiring, preserving and transmitting knowledge, and includes the personalities and institutions that do so.

Academic culture is a broader concept for scientific culture. Also, the academic community is a broader notion for the scientific community. Accordingly, the Ukrainian Academy of Architecture is an academic society, not strictly scientific, because it includes architecture as a synthesizing or unifying form of the art of shaping the living environment of the population.

Joint activities of the Ukrainian Academy of Architecture and the National Union of Architects of Ukraine can bring tangible results, facilitate contacts with government agencies responsible for the development of architecture.

The development of the creative community in modern conditions necessitates the use of the main provisions of strategic and creative management. It allows to form a positive image of creative organization, to increase competitiveness, to use limited resources more effectively, to increase profit and to formulate a clear development strategy.

On the whole, proceeding from the above-mentioned, the main directions of the Ukrainian Academy of Architecture's activity during the nearest period must be the following: 1) acquiring (scientific research) knowledge; 2) preserving and passing on knowledge; 3) practical developments in architecture and town-planning; 4) promotion and publishing activities 5) maintenance of close cooperation with the Union of Architects of Ukraine, Academy of Construction of Ukraine, establishment of mutually beneficial cooperation with governmental bodies responsible for the development of architecture and urban planning.

Keywords: academy of architecture; stages of development; creative unions; directions of development of the academic community.

REFERENCES

1. Akademiia // URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Akademiia> (data zvernennia: 04.04.23). {in Ukrainian}
2. Ukrainska akademiia arkhitektury // URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Ukrainska_akademiia_arkhitektury (data zvernennia: 04.04.23). {in Ukrainian}
3. Vecherskyi V.V. AKADEMIIA ARKHITEKTURY UKRAINY (AAU) [Elektronnyi resurs] // Entsyklopediia istorii Ukrainy: T. 1: A-V / Redkol.: V. A. Smolii (holova) ta in. NAN Ukrainy. Instytut istorii Ukrainy. - K.: V-vo "Naukova dumka", 2003. - 688 s.: il. – URL: http://www.history.org.ua/?termin=Akademiia_arhitektury (data zvernennia: 04.04.23). {in Ukrainian}
4. Akademiia arkhitektury Ukrainska / V.V. Vecherskyi // Entsyklopediia Suchasnoi Ukrainy [Elektronnyi resurs] / Redkol.: I. M. Dziuba, A. I. Zhukovskiy, M.H. Zhelezniak [ta in.] ; NAN Ukrainy, NTSht. – K. : Instytut entsyklopedychnykh doslidzhen NAN Ukrainy, 2001. – URL: <https://esu.com.ua/article-42850> (data zvernennia: 21.04.23). {in Ukrainian}
5. Bondarenko R.I. AKADEMIIA BUDIVNYTSTVA I ARKHITEKTURY URSS [Elektronnyi resurs] // Entsyklopediia istorii Ukrainy: T. 1: A-V / Redkol.: V. A. Smolii (holova) ta in. NAN Ukrainy. Instytut istorii Ukrainy. - K.: V-vo "Naukova dumka", 2003. - 688 s.: il.. – URL: http://www.history.org.ua/?termin=Akademiia_budivnytstva_t (data zvernennia: 04.04.23). {in Ukrainian}
6. Ukrainska akademiia arkhitektury: Personalnyi sklad / Uporiad.: V. H. Shtolko, M. S. Avdieieva, B. L. Yerofalov; N. M. Kondel-Perminova; Za zah. red. V. H. Shtolka. Kyiv: Vyd. dim A+S, 2007. 152 s. {in Ukrainian}
7. Propozytsii shchodo shliakhiv podolannia kryzy i zabezpechennia innovatsiinoho rozvytku arkhitekturno-budivelnoi diialnosti v Ukraini / UAA; V.A. Abyzov, Ye.V. Bondarenko, L.H. Bachynska ta in.; Za red. V.H. Shtolka. Kyiv: Vyd. dim A+S, 2010. 24 s. {in Ukrainian}
8. Puchkov A.O. Ukrainska akademiia arkhitektury: istoriia, nabutky i vtraty, spodivannia y perspektyvy. Do istorii funktsionuvannia akademii u 1945–2021 rokakh /A.O.Puchkov/Mistobuduvannia ta terytorialne planuvannia, vyp. 78. – K.: KNUBA, 2021. - S. 7-30. {in Ukrainian}
9. Puchkov A.O. Ukrainska akademiia arkhitektury: istoriia, nabutky i vtraty, spodivannia y perspektyvy. /A.O. Puchkov/Arkhitekturnyi visnyk KNUBA, vyp. 22-23. – K.: KNUBA, 2021. - S. 4-20. {in Ukrainian}
10. Rosyyskaia akademiia arkhitektury y stroytelnykh nauk. URL: https://ru.wikipedia.org/wiki/Rosyyskaia_akademiia_arhitektury_y_stroytelnykh_nauk (data zvernennia: 20.04.23). {in Russian}
11. Berlynskaia stroytelnaia akademiia. URL: https://ru.wikipedia.org/wiki/Berlynskaia_akademiia_arhitektury (data zvernennia: 20.04.23). {in Russian}

12. Akademiia arkhitektury Frantsii. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Akademiia_arkhitektury_Frantsii (data zvernennia: 20.04.23). {in Ukrainian}
13. Korolevskaia akademyia yziashchnykh yskusstv San-Fernando. URL: https://ru.wikipedia.org/wiki/Korolevskaia_akademyia_yziashchnykh_yskusstv_San-Fernando (data zvernennia: 20.04.23). {in Russian}
14. Mezhdunarodnaia akademyia arkhytektury URL: https://ru.wikipedia.org/wiki/Mezhdunarodnaia_akademyia_arkhytektury (data zvernennia: 20.04.23). {in Russian}
15. V edynenyy – syla. URL: <http://www.ais.by/story/52> (data zvernennia: 21.04.23). {in Russian}
16. Mezhdunarodnaia Akademyia Arkhytektury Stran Vostoka. URL: <http://ecia-academy.org/ru.html?go=rnq> (data zvernennia: 21.04.23). {in Russian}
17. Informatsiina dovidka «Inozemnyi dosvid funktsionuvannia tvorchykh spilok» / Informatsiino-doslidnytskyi tsentr Verkhovnoi Rady Ukrainy. URL: <http://kompkd.rada.gov.ua/uploads/documents/33693.pdf> (data zvernennia: 20.04.23). {in Ukrainian}
18. Melnyk L.H. Fundamentalnye osnovy razvytyia – Sumy.: YTD "Unyversytetskaia knyha", 2003. – 288 s., s. 19-23. {in Russian}
19. Efremov V.S. Stratehicheskoe upravlenye v kontekste orhanyzatsyonnoho razvytyia // Menedzhment v Rossyy y za rubezhom. – 1999, № 1. – S. 3-13., s. 8-11. {in Russian}
20. Pashchenko O.P. Kreatyvnyi menedzhment yak faktor uspishnosti suchasnoho biznesu /O.P. Pashchenko/ // Elektr.nauk.vyd.«Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky». Mykolaiivskyi nats.universytet imeni V.O. Sukhomlynskoho. – 2017. – Vyp.17. – S.406-410. - [Elektronnyi resurs]. URL: <http://global-national.in.ua/issue-17-2017/26-vipusk-16-kviten-2017-r-2/3146-pashchenko-o-p-kreativnij-menedzhment-yak-faktor-uspishnosti-suchasnogo-biznesu> (data zvernennia: 19.04.23). {in Ukrainian}
21. Pro Stratehiiu staloho rozvytku Ukrainy do 2030 roku (Proekt) / URL: <https://ips.ligazakon.net/document/JH6YF00A?an=335> (data zvernennia: 20.04.23). {in Ukrainian}
22. Nazarenko I.I. Akademiia budivnytstva Ukrainy (stvorenna, diialnist ta stratehiia rozvytku)/I.I.Nazarenko/ Mistobuduvannia ta terytorialne planuvannia, vyp. 80. – K.: KNUBA, 2022. - S. 4-24. {in Ukrainian}